Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
J. KOKOTT
от 30 ноември 2023 година [1]

Дело C-181/22 P

Nemea Bank plc,
срещу

Европейска централна банка (ЕЦБ)

„Обжалване — Единен надзорен механизъм — Регламент (ЕС) № 1024/2013 — Конкретни надзорни задачи, възложени на ЕЦБ — Решение за отнемане на лиценза на Nemea Bank plc за извършване на дейност като кредитна институция — Член 24 — Процедура за вътрешен административен преглед — Замяна с решение с идентично съдържание — Жалба за отмяна — Отпадане на предмета на жалбата и на правния интерес — Липса на основание за произнасяне — Иск за обезщетение — Явна недопустимост — Ефективна правна защита — Член 47 от Хартата“

I. Въведение

1. С жалбата си малтийската Nemea Bank plc иска отмяната на определение на Общия съд на Европейския съюз от 20 декември 2021 г., Niemelä и др./ЕЦБ (T-321/17, EU:T:2021:942, наричано по-нататък „обжалваното определение“). От една страна, с обжалваното определение Общият съд постановява, че липсва основание за произнасяне по същество по искането на Nemea Bank за отмяна на решението [2] на Европейската централна банка (наричана по-нататък „ЕЦБ“) от 23 март 2017 г. (наричано по-нататък „спорното решение на ЕЦБ“ или „първоначалното решение“). От друга страна, Общият съд отхвърля иска за обезщетение на Nemea Bank като явно недопустим. От своя страна с обжалваното решение ЕЦБ отнема лиценза на Nemea Bank за извършване на дейност като кредитна институция (наричано по-нататък „отнемане на лиценза“).

2. Отговор на правните въпроси, поставени с второто и третото основание на жалбата, вече дадох в заключението си по все още висящите дела Pilatus Bank/ЕЦБ (C-750/21 P и C-256/22 P), които се отнасят също до малтийския банков сектор. Тези въпроси са свързани с ефективното упражняване на правото на защита и ефективната правна защита на съответната банка чрез назначен от нея адвокат [3]. В цитираното заключение стигнах до извода, че единствено този адвокат е упълномощен да защитава правата и интересите на

[1] Език на оригиналния текст: немски.

[2] ECB/SSM/2017 — 213800JENPXTUY75VSO/1 WHD-2017-0003.

[3] Заключение по дела Pilatus Bank/ЕЦБ (C-750/21 P и C-256/22 P, EU:C:2023:431, т. 59 и сл.).

тази банка в административното производство, което приключва с отнемане на лиценза, както и в последващите производства пред съдилищата на Съюза, а не назначеният от националните надзорни органи администратор на банката.

3. Все още не е даден отговор на правния въпрос, който е в основата на първото основание на жалбата: при какви условия съответната банка трябва да подаде жалба за отмяна пред Общия съд, при положение че използва предоставеното ѝ от член 24, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1024/2013[4] право да иска решението за отнемане на лиценза да бъде подложено на вътрешен административен преглед от Административния съвет за преглед на ЕЦБ. В настоящия случай Nemea Bank подава искането за преглед малко преди подаването на жалбата за отмяна на спорното решение на ЕЦБ. Впоследствие банката не обжалва пред Общия съд в определените форма и срок решението[5] с идентично съдържание на ЕЦБ (наричано по-нататък „второто решение“) от 30 юни 2017 г., издадено с оглед становището на Административния съвет за преглед, което замества първоначалното решение. Следователно второто решение (евентуално) не подлежи на обжалване и е окончателно. Според Общия съд това обстоятелство води до отпадане на правния интерес на Nemea Bank и до липса на основание за произнасяне по искането за отмяна на първоначалното решение, защото последното е заменено с обратна сила от второто решение. В случай че становището на Общия съд е правилно, най-малкото в рамките на производството за отмяна вече не може да се извърши проверка на законосъобразността на отнемането на лиценза.

4. Следователно настоящото производство повдига основни въпроси във връзка с ефективната съдебна защита срещу актовете на институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, по отношение на които вторичното право предвижда административна процедура за преглед или обжалване, която се провежда преди или едновременно със съдебното производство по обжалване. В практиката си съдилищата на Съюза са се произнесли[6] многократно във връзка с такива разпоредби от вторичното право и с отношението им към член 263 ДФЕС. Все още обаче не е налице съгласувано, междусистемно изясняване на тези отношения, валидно за всички вътрешноадминистративни процедури за преглед или обжалване. По-специално трябва да се предотврати възможността тези процедури да създават празнини в правната защита, вместо да я подобряват. Това би било несъвместимо с основното право на ефективна съдебна защита по член 47, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), както и с член 263 ДФЕС.

5. Настоящото заключение се отнася основно до въпроса за оспорената липса на основание за произнасяне по искането за отмяна поради твърдяното отпадане на правния интерес на Nemea Bank, който въпрос е предмет на първото основание на жалбата. В случай че Съдът възприеме предложението ми за отговор на това основание на жалбата и отмени обжалваното определение поради запазването на правния интерес на Nemea Bank, няма да

[4] Регламент на Съвета от 15 октомври 2013 година за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ L 287, 2013 г., стр. 63).

[5] ECB/SSM/2017 — 213800JENPXTUY75VS 07/2.

[6] Правните въпроси, разглеждани в настоящото дело, се поставят отчасти и в делото, по което е постановено решение от 7 септември 2023 г. Versobank/ЕЦБ (C-803/21 P, непубликувано, EU:C:2023:630). В този случай обаче съответната банка е обжалвала пред Общия съд второто решение, като е спазила предвидените форма и срок. Във връзка с аналогичен случай, вж. окончателното решение на Общия съд от 7 септември 2022 г., BNetzA/ACER (T-631/19, EU:T:2022:509, т. 16—28). Вж. още решения от 25 юни 2020 г., SATCEN/KF (C-14/19 P, EU:C:2020:492, т. 58 и сл.), и от 27 април 2016 г., European Dynamics Luxembourg и др./EUIPO (T-556/11, EU:T:2016:248) (също окончателно).

е необходимо да се разглеждат второто и третото основание на жалбата, които се отнасят до ефективното упражняване на правото на защита[7], тъй като тези основания са насочени също срещу заключението на Общия съд относно липсата на основание за произнасяне.

II. Правна уредба

6. Съображение 64 от Регламент № 1024/2013 гласи:

„ЕЦБ следва да дава възможност на физическите и юридическите лица да отправят искания за преглед на решения, взети по силата на правомощията, предоставени ѝ с настоящия регламент, и чиито адресат са те, или които ги засягат пряко и лично. Обхватът на прегледа следва да е обвързан с процесуалното и материалното съответствие на такива решения с настоящия регламент, като същевременно се зачита свободата на преценка на ЕЦБ да определя възможността за вземане на тези решения. За тази цел и от съображения за процесуална икономия ЕЦБ следва да създаде административен съвет за преглед, който да извършва този вътрешен преглед. […] Процедурата, определена за прегледа, следва да предвижда Надзорният съвет да преразглежда по целесъобразност своите бивши проекти за решения“.

7. Член 4 от този регламент, озаглавен „Задачи, възложени на ЕЦБ“, предвижда в параграф 1, буква а):

„В рамките на член 6 и съгласно параграф 3 от настоящия член, ЕЦБ е единственият орган, компетентен да извършва за целите на пруденциалния надзор следните задачи във връзка с всички кредитни институции, установени в участващите държави членки:

а) да издава лицензи на кредитни институции и да отнема лицензите на кредитни институции при спазване на член 14 […]“.

8. Член 14, параграф 5, втора алинея от този регламент определя:

„Когато националният компетентен орган, който е предложил лицензирането в съответствие с параграф 1, прецени, че съгласно приложимото национално право лицензът трябва да бъде отнет, той подава за тази цел предложение до ЕЦБ. В такъв случай ЕЦБ взема решение относно предложението за отнемане на лиценз, като отчита изцяло обосновката за отнемането му, дадена от националния компетентен орган“.

9. Член 24 от Регламент № 1024/2013, озаглавен „Административен съвет за преглед“, предвижда по-специално:

„1. ЕЦБ създава Административен съвет за преглед, който да извършва вътрешен административен преглед на решенията, взети от ЕЦБ в изпълнение на възложените ѝ с настоящия регламент правомощия, след искане за преглед, представено в съответствие с параграф 5. Обхватът на вътрешния административен преглед е обвързан с процесуалното и материалното съответствие на такива решения с настоящия регламент.

[…]

[7] По този въпрос вж. заключението ми по дело Pilatus Bank/ЕЦБ (C-750/21 P и C-256/22 P, EU:C:2023:431, т. 59 и сл.).

5. В случаите, посочени в параграф 1, всяко физическо или юридическо лице може да поиска преглед на решение на ЕЦБ съгласно настоящия регламент, на което то е адресат или което го засяга пряко и лично. Искане за преглед срещу решение на Управителния съвет в съответствие с параграф 7 не се приема.

6. Всяко искане за преглед се съставя в писмен вид, включително изложението на основанията за него, и се подава в ЕЦБ в рамките на един месец от уведомяването на въпросното лице за решението или, при липса на такова уведомление, от деня, в който то е узнало за решението, според случая.

7. След като се произнесе относно допустимостта на искането за преглед, Административният съвет за преглед дава становище в срок, съответстващ на спешността на въпроса, но не по-късно от два месеца от получаването на искането, и го отнася до Надзорния съвет за изготвяне на нов проект за решение. Надзорният съвет взема предвид становището на Административния съвет за преглед и представя своевременно нов проект за решение на Управителния съвет. Новият проект за решение или отменя първоначалното решение, или го заменя с решение с идентично съдържание, или го заменя с изменено решение. Новият проект за решение се смята за приет, освен ако Управителният съвет не възрази в срок от максимум десет работни дни.

8. Искане за преглед съгласно параграф 5 няма суспензивно действие. Управителният съвет обаче може въз основа на предложение от Административния съвет за преглед да спре изпълнението на оспореното решение, ако прецени, че обстоятелствата го налагат.

9. Становището на Административния съвет за преглед, новият проект за решение, представен от Надзорния съвет, и решението, прието от Управителния съвет в съответствие с настоящия член, са мотивирани и се изпращат на страните.

[…]

11. Настоящият член не засяга правото да се заведе дело в Съда на Европейския съюз в съответствие с Договорите“.

III. Фактите и спорното решение на ЕЦБ

10. Фактите и спорното решение на ЕЦБ са представени в точки 1—8 от обжалваното определение и могат да се обобщят, както следва:

11. Петият жалбоподател в първоинстанционното производство и жалбоподател в производството по обжалване, Nemea Bank, е по-малко значима кредитна институция със седалище в Малта, която подлежи на прекия надзор на Malta Financial Services Authority (малтийски орган за финансови услуги, наричан по-нататък „MFSA“). Третият и четвъртият жалбоподател в първоинстанционното производство, Nemea plc и Nevestor SA, са преки акционери в Nemea Bank. Първият и вторият жалбоподател в първоинстанционното производство, H. Niemelä и M. Lehto, са само непреки акционери и членове на Съвета на директорите на Nemea Bank поради участието си в третия и четвъртия жалбоподател.

12. На 25 януари 2017 г. след получаването на становище на националния орган за преструктуриране MFSA представя на ЕЦБ предложение за отнемане на лиценза на Nemea Bank.

13. На 13 март 2017 г. Управителният съвет на ЕЦБ одобрява проекта за решение за отнемане на лиценза и призовава Nemea Bank да представи становище в рамките на три дни. На 15 март 2017 г. банката изпълнява това искане.

14. На 23 март 2017 г. ЕЦБ приема спорното решение съгласно член 4, параграф 1, буква а) и член 15, параграф 5 от Регламент № 1024/2013.

15. На 22 април 2022 г. Nemea Bank и останалите жалбоподатели в първоинстанционното производство подават искане за вътрешен административен преглед на спорното решение на ЕЦБ пред Административния съвет за преглед на ЕЦБ съгласно член 24, параграф 5, първо изречение от Регламент № 1024/2013.

16. На 22 май 2017 г. жалбоподателите в първоинстанционното производство подават жалба срещу спорното решение на ЕЦБ пред Общия съд.

17. На 19 юни 2017 г. Административният съвет за преглед приема становище, в което предлага да замени спорното решение на ЕЦБ с решение с идентично съдържание.

18. На 30 юни 2017 г., като взема предвид становището на Административния съвет за преглед и въз основа на предложението на Надзорния съвет, Управителният съвет на ЕЦБ приема второто решение, което, съгласно неговия диспозитив, заменя първоначалното решение съгласно член 24, параграф 7 от Регламент № 1024/2013.

19. Жалбоподателите в първоинстанционното производство не подават жалба за отмяна на второто решение в определените за това форма и срок.

IV. Производството пред Общия съд и обжалваното определение

20. Още по време на вътрешния административен преглед жалбоподателите в първоинстанционното производство подават жалба срещу спорното решение на ЕЦБ, която постъпва в секретариата на Общия съд на 22 май 2017 г. (горе, т. 16). Жалбата е насочена, от една страна, към отмяната на въпросното решение, и от друга страна, към обезщетяване на вредите, които жалбоподателите в първоинстанционното производство твърдят, че са претърпели вследствие на решението.

21. По възражението за недопустимост на ЕЦБ Общият съд постановява с определение от 13 юли 2018 г., че съгласно член 130, параграф 7 от своя процедурен правилник отлага произнасянето по допустимостта за решението по същество.

22. С решение на председателя на компетентния състав на Общия съд от 23 юли 2018 г. Европейската комисия е допусната по нейна молба да встъпи в производството в подкрепа на исканията на ЕЦБ.

23. С решение на председателя на компетентния състав на Общия съд от 29 март 2019 г. производството е спряно до постановяването на решение от 5 ноември 2019 г., EZB и др./Trasta Komercbanka и др. (C-663/17 P, C-665/17 P и C-669/17 P, EU:C:2019:923). След възобновяването на производството Общият съд отказва да проведе първоначално насроченото, но впоследствие отложено съдебно заседание. Вместо това с процесуално-организационно действие от 2 юли 2021 г. Общият съд приканва страните да вземат становище по въпроса дали с оглед на замяната на спорното решение на ЕЦБ с второто решение искането за отмяна е останало без предмет и дали липсва основание за произнасяне по същество по смисъла на член 131, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд.

24. С обжалваното определение Общият съд постановява, че липсва основание да се произнесе по искането за отмяна на спорното решение на ЕЦБ поради отпадане на предмета и на правния интерес на жалбоподателите (т. 1 от диспозитива) и отхвърля искането за обезщетение като явно недопустимо (т. 2 от диспозитива). Освен това Общият съд осъжда жалбоподателите и ЕЦБ да понесат направените от тях съдебни разноски във връзка с искането за отмяна (т. 3 от диспозитива), осъжда жалбоподателите да понесат направените от тях разноски и тези на ЕЦБ във връзка с искането за обезщетение (т. 4 от диспозитива), както и Комисията — да понесе направените от нея разноски (т. 5 от диспозитива).

25. Общият съд мотивира по същество заключението си относно липсата на основание за произнасяне, като посочва, че второто решение, което не е обжалвано от жалбоподателите, заменя спорното решение на ЕЦБ с обратна сила, считано от датата на влизането в сила на последното, и в този смисъл го заличава от правния ред на Съюза напълно и с действие ex tunc, така че отмяната на първоначалното решение по съдебен ред вече не би могла да произведе правни последици[8].

V. Производството пред Съда и исканията на страните

26. На 7 април 2022 г. Nemea Bank подава настоящата жалба в секретариата на Съда.

27. Жалбоподателят иска от Съда:

– да отмени обжалваното определение,

– да върне делото на Общия съд за ново разглеждане, но на различен състав от изцяло различни съдии, и

– да осъди ЕЦБ да плати съдебните разноски.

28. ЕЦБ иска от Съда:

– да отхвърли жалбата и

[8] Точки 45 и 51 от обжалваното определение. Вж. още аналогичните мотиви на Общия съд в решение от 6 октомври 2021 г., Ukrselhosprom PCF и Versobank/ЕЦБ (T-351/18 и T-584/18, EU:T:2021:669, т. 80—92). В решението си от 7 септември 2023 г., Versobank/ЕЦБ (C-803/21 P, непубликувано, EU:C:2023:630, т. 159 и сл.), Съдът не поставя под въпрос тези мотиви поради ирелевантност.

– да осъди жалбоподателя да плати съдебните разноски, включително и тези, направени от ЕЦБ.

29. Комисията иска от Съда:

– да отхвърли жалбата и

– да осъди жалбоподателя да плати съдебните разноски.

30. Съгласно член 76, параграф 2 от Процедурния правилник Съдът решава да не провежда съдебно заседание за изслушване на устните състезания, защото счита, че разполага с достатъчно данни, за да се произнесе.

VI. Анализ

A. Предмет на първото основание на жалбата

31. В първото основание на жалбата жалбоподателят твърди, че е налице нарушение на член 263, първа алинея ДФЕС. Общият съд допуснал грешка, като счел, че липсва основание за произнасяне по искането за отмяна, вместо да изпълни задължението си за контрол на спорното решение на ЕЦБ. Съгласно член 263 ДФЕС само съдилищата на Съюза били компетентни да се произнасят относно законосъобразността на актовете на други институции на Съюза. Признатото от Общия съд действие ex tunc, с което второто решение трябва да замени първоначалното, било несъвместимо. Според жалбоподателя действието на такава замяна, без да е налице съдебен контрол за законосъобразност, не може да се приравни на действието на решение за отмяна на съдилищата на Съюза. Първоначалното решение поражда за Nemea Bank неблагоприятни правни последици още от приемането си, следователно интересът от отмяната му продължава да съществува.

32. От своя страна ЕЦБ изтъква по-специално, че жалбоподателите в първоинстанционното производство пред Общия съд е трябвало да обжалват и второто решение. Именно неговият диспозитив окончателно разпореждал отнемането на лицензa на Nemea Bank. Освен това жалбоподателите имали възможност да предявят иск за обезщетение и без да е налице предходна жалба за отмяна.

33. Комисията не оспорва първото основание на жалбата.

34. В рамките на първото основание на жалбата, от една страна, трябва да се провери дали след (факултативното) провеждане на вътрешния административен преглед, въз основа на който е прието второ решение с идентично съдържание, което заменя първоначалното, дадена банка може да не обжалва второто решение пред Общия съд, след като вече е обжалвала първоначалното решение (буква Б по-долу). От друга страна, следва да се изясни дали приемането на второто решение и необжалването му могат да поставят под въпрос запазването на правния интерес на банката във връзка с първоначалното решение. Във връзка с това преди всичко следва да се провери дали второто решение заменя първоначалното с обратна сила, както приема Общият съд в обжалваното определение, или произвежда действие занапред (буква В по-долу).

Б. Задължение за подаване на допълнителна жалба за отмяна срещу второто решение?

35. В обжалваното определение Общият съд е могъл да приеме, че правният интерес на жалбоподателите в първоинстанционното производство относно спорното решение на ЕЦБ е отпаднал само в случай, че второто решение с идентично съдържание също е трябвало да бъде обжалвано от тях. Второто решение би могло да се счита за акт, който само повтаря или потвърждава първоначалния, без да има самостоятелни правни последици, така че обжалването му би било недопустимо.

36. Следователно разпоредбите на член 24 от Регламент № 1024/2013 трябва да се тълкуват с оглед на техния текст, цели и систематично класифициране, и по-специално във връзка с правото на подаване на жалба за отмяна съгласно член 263 ДФЕС.

1. Факултативна процедура за вътрешен административен преглед и възможност за обжалване на първоначалното или на второто решение

37. Съгласно член 24, параграфи 1 и 5 от Регламент № 1024/2013 процедурата за вътрешен административен преглед пред Административния съвет за преглед на ЕЦБ може да се извърши само по искане на физическо или юридическо лице, което е адресат на дадено решение на ЕЦБ, или което го засяга пряко и лично [9]. Следователно дадена банка, спрямо която е прието решение за отнемане на лиценза, както е в настоящия случай, може да поиска то да бъде прегледано от Административния съвет за преглед. Обхватът на прегледа е обвързан с процесуално- и материалноправното съответствие на такова решение с Регламент № 1024/2013.

38. От това следва, от една страна, че вътрешният административен преглед има *факултативен* характер и от друга страна, че служи за правна защита на съответната банка.

39. За разлика от процедурите за вътрешен преглед или обжалване по отношение на решенията, издадени от повечето органи, служби или агенции на Съюза, провеждането на процедура за вътрешен административен преглед не е условие за допустимост на производството пред съдилищата на Съюза по смисъла на член 263, пета алинея ДФЕС [10].

40. В това отношение законодателната техника, избрана в член 24 от Регламент № 1024/2013, се различава от тази в членове 28 и 29 от Регламент (ЕС) 2019/942 за създаване на Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) [11], която също се основава на член 263, пета алинея ДФЕС. Член 28 от Регламент (ЕС) 2019/942 урежда аналогично право на обжалване на всяко физическо или юридическо лице, засегнато пряко и лично, пред Апелативния съвет на ACER. Съгласно член 29 от Регламент (ЕС) 2019/942 обаче „искове за отмяна на решение, издадено от ACER

[9] Вж. подобната формулировка на съображение 64 от Регламент № 1024/2013.

[10] Вж. по-специално производството за обжалване в самостоятелните служби или агенции на Съюза, посочени в член 58а от Статута на Съда на Европейския съюз, които имат апелативни състави (Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост, Службата на Общността за сортовете растения, Европейската агенция по химикали и Агенцията на Европейския съюз за авиационна безопасност).

[11] Регламент на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година за създаване на Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ОВ L 158, 2019 г., стр. 22).

в съответствие с настоящия регламент, […] може да се предявяват пред Съда [на Европейския съюз] само след изчерпване на предвидената в член 28 процедура по обжалване[12]“.

41. В член 24 от Регламент № 1024/2013 законодателят на Съюза не е предвидил съответна разпоредба за ЕЦБ, която е самостоятелна институция на Съюза по смисъла на член 13, параграф 1 ДЕС. Напротив, член 24, параграф 11 от Регламент № 1024/2013 изрично предвижда, че „настоящият член не засяга правото да се заведе дело в Съда на Европейския съюз в съответствие с Договорите“, т.е. по-специално да се упражни правото на жалба по член 263 ДФЕС.

42. Следователно банка, чийто лиценз е отнет с решение на ЕЦБ, *по принцип има право на избор* или да обжалва това решение директно пред Общия съд, или да се откаже и вместо това да иска от ЕЦБ провеждането на процедура за вътрешен административен преглед, за да обжалва впоследствие второто решение по съдебен ред, или и двете.

43. Член 24, параграф 7, трето изречение от Регламент № 1024/2013 потвърждава възможността за отказ от обжалване на първоначалното решение в случай на направено искане за вътрешен административен преглед. Действително, съгласно член 24, параграф 8, първо изречение от Регламент № 1024/2013 такова искане няма суспензивно действие[13], нито може да възпрепятства изтичането на срока за подаване на жалба по член 263, шеста алинея ДФЕС. В края на процедурата за преглед обаче ЕЦБ *трябва* да приеме второ решение, което да *отмени* или *замени* първоначалното. Следователно дори междувременно първоначалното решение да е станало необжалваемо по съдебен ред, ЕЦБ е задължена да го отмени или замени. Ето защо банката, чийто лиценз е отнет, може да се ограничи само с обжалване на второто решение. От своя страна именно това второ решение може да бъде предмет на жалба за отмяна, доколкото поражда самостоятелни правни последици (по-долу, т. 47 и сл.).

44. Не е ясно обаче, както в настоящия случай, дали съответната банка *трябва* да обжалва пред Общия съд второто решение, прието въз основа на поискания от нея вътрешния административен преглед, за да отстрани правните последици от отнемането на лиценза, когато второто решение е с идентично съдържание като първоначалното и последното вече е предмет на жалба за отмяна, подадена от банката.

45. Нито член 24, параграф 7, трето изречение от Регламент № 1024/2013, според който приетото след приключването на процедурата за вътрешен административен преглед второ решение с „идентично съдържание“ „заменя“ първоначалното решение, нито други разпоредби от Регламент № 1024/2013 дават информация по този въпрос. Следователно възможните правни последици на второто решение следва да се анализират по-задълбочено.

[12] Вж. по този въпрос окончателното решение на Общия съд от 7 септември 2022 г., BNetzA/ACER (T-631/19, EU:T:2022:509, т. 16—28).

[13] Съгласно член 278, първо изречение ДФЕС жалбата за отмяна, насочена срещу първоначалното решение, също не би имала суспензивно действие. Следователно принципно още с обявяването си първоначалното решение ще породи правни последици за адресатите си, независимо дали е обжалвано по съдебен ред, освен ако не бъде уважено искането на жалбоподателите за спиране на изпълнението на оспорвания акт съгласно член 278, второ изречение ДФЕС или член 24, параграф 8, второ изречение от Регламент № 1024/2013.

2. Задължение да се обжалва второто решение, въпреки че първоначалното е било обжалвано?

46. Действително, аналогично на първоначалното, второто решение принципно отговаря на условията за решение, което е задължително за адресатите си, по смисъла на член 288, четвърта алинея ДФЕС. Спорно е обаче дали второто решение, след като само повтаря или потвърждава първоначалното, може да породи самостоятелни задължителни правни последици за съответната банка, когато лицензът ѝ е отнет с първоначалното решение с идентично съдържание (буква а) по-долу). Ако случаят е такъв, жалбоподателите в първоинстанционното производство вероятно не са обжалвали своевременно второто решение по съдебен ред (буква б) по-долу). Ако все пак второто решение следва да се разглежда само като потвърдителен акт, неговото обжалване с жалбата за отмяна изобщо не е било допустимо (буква в) по-долу).

а) Второто решение като принципно обжалваем акт?

47. Само даден акт, който поражда задължителни правни последици и може да засегне интересите на жалбоподателя, като измени съществено правното му положение, може да се обжалва по съдебен ред. Дали този акт поражда такива последици и следователно може да бъде предмет на жалба за отмяна, следва да се прецени въз основа на обективни критерии и на съдържанието му. При преценката следва да се вземат предвид също обстоятелствата по приемането на акта и правомощията на приемащият орган [14].

48. С оглед на предвиденото в член 24, параграф 7, трето изречение от Регламент № 1024/2013, заменящо действие на второто решение, ми се струва, че това решение несъмнено поражда самостоятелни правни последици. Изрично предвидената от законодателя на Съюза замяна, независимо дали има обратно действие, или действие ex nunc (по-долу, т. 66 и сл.), всъщност води до запазване на правните последици на разпореденото със (замененото) първоначално решение отнемане на лиценза. От своя страна поради замяната си първоначалното решение може да поражда правни последици най-много до влизането в сила на второто решение, но не и за в бъдеще. С това е свързано съществено изменение на правното положение на съответната банка дори когато първоначалното и второто решение имат идентично съдържание.

49. Поради това второто решение принципно може да бъде предмет на жалба за отмяна съгласно член 263, първа алинея ДФЕС. Следователно то може да стане необжалваемо след изтичане на срока за обжалване по член 263, шеста алинея ДФЕС.

б) Неподаване на жалба срещу второто решение

50. Жалбоподателите в първоинстанционното производство обаче не подават жалба за отмяна срещу второто решение в определените за това форма и срок [15]. Ето защо това решение става окончателно и не може да бъде обжалвано.

[14] В този смисъл решения от 3 юни 2021 г., Унгария/Парламент (C-650/18, EU:C:2021:426, т. 37 и 38 и цитираната съдебна практика), и от 12 юли 2022 г., Nord Stream 2/Парламент и Съвет (C-348/20 P, EU:C:2022:548, т. 62 и 63). Вж. също моето заключение по съединени дела ЕИБ/ClientEarth и Комисия/ЕИБ (C-212/21 P и C-223/21 P, EU:C:2022:1003, т. 47).

[15] Както е видно от отговора на жалбоподателите в първоинстанционното производство на посочения в точка 23 от настоящото заключение писмен въпрос на Общия съд, те изпращат до секретариата на Общия съд неформално електронно писмо, т.е. в ненадлежна форма, с което подават искане за отмяна на второто решение, което остава без отговор от страна на Общия съд.

51. Това е така, защото нито от разпоредбите на Регламент № 1024/2013, нито от съдебната практика е видно, че действието на жалбата за отмяна срещу първоначалното решение се разпростира автоматично върху второто решение с идентично съдържание, което заменя първоначалното. Напротив, за тази цел е било необходимо жалбата да се измени своевременно съгласно член 86 от Процедурния правилник на Общия съд или да се подаде нова жалба [16]. В случая обаче срокът за обжалване, който съгласно постоянната съдебна практика е задължителен и не подлежи на удължаване [17], вече е изтекъл. Предишното състояние не може да се възстанови, тъй като не е налице случайно събитие или непреодолима сила по смисъла на член 45, параграф 2 от Статута на Съда на Европейския съюз [18].

52. Във връзка с оттеглянето и замяната на правен акт Съдът вече е постановил, че за да се гарантира доброто правораздаване, Общият съд има възможност да се допита до жалбоподателя дали вследствие на замяната на правния акт възнамерява да измени исканията си и да ги насочи срещу новия акт, както е предвидено в член 86 от Процедурния правилник на Общия съд [19]. В настоящия случай обаче Общият съд не прави това и едва след изтичането на срока за обжалване се допитва до страните във връзка с второто решение, а именно дали считат, че жалбоподателите в първоинстанционното производство все още имат правен интерес по отношение на първоначалното решение и дали евентуално липсва основание за произнасяне по искането за отмяна.

53. Такъв подход е трудно съвместим с принципа на доброто правораздаване и със задълженията на Общия съд за полагане на дължимата грижа и за предоставяне на информация на страните [20]. Въпреки това отговорност за неподаването на жалба срещу второто решение носят основно жалбоподателите в първоинстанционното производство, които са представлявани от адвокати. Жалбоподателите започват доброволно процедурата за вътрешен административен преглед паралелно с искането за отмяна на първоначалното решение. Следователно от тях е можело да се очаква да си набавят необходимата информация за правното положение и да предприемат съответните стъпки, за да си гарантират, че второто решение няма да стане окончателно за тях.

[16] Невинаги случаят е такъв в правните системи като германската, в които второто решение, така да се каже, „абсорбира“ първоначалното (вж. по-долу бележка под линия 32). В това отношение е показателно решението на Bundeswerwaltungsgericht (Федерален административен съд, Германия) от 11 ноември 2020 г., 8 C-22/19, Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht 2021 г., стр. 564, с коментар от Alexander Milstein. Съгласно това решение срокът за обжалване по член 74, параграф 1, първо изречение от Verwaltungsgerichtsordnung (Административнопроцесуален кодекс) по принцип трябва да се спазва дори и в случай на изменение на жалбата във връзка с ново решение, което заменя вече обжалваното решение. Това е така, защото освен в специалните разпоредби на член 96, параграф 1 от Sozialgesetzbuch (Кодекс за социално осигуряване) и на член 68 от Finanzgerichtsordnung (Данъчно-процесуален кодекс) не е налице възможност за изменение на жалбата по силата на закона в случаите, когато първоначалното решение се допълва или заменя от ново (т. 21, 22 и 23 от цитираното решение на съда). Това обаче не е в сила за включването на решение, изменящо или заменящо обжалваното, когато съгласно материалното право след изменението или замяната обжалваните части са *неделими* от него. Отнесено към настоящия случай, съгласно германското право при замяната на първоначалното решение с второ решение с идентично съдържание би могло да се приеме, че е налице такава неделимост, така че би било необходимо да се спазва срокът за обжалване при изменението на жалбата.

[17] Вж. член 61, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд и член 52, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда.

[18] Вж. определения от 16 ноември 2010 г., Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert/Комисия (C-73/10 P, EU:C:2010:684, т. 41), и от 20 октомври 2022 г., Mendes de Almeida/Съвет (C-576/21 P, непубликувано, EU:C:2022:826, т. 52 и цитираната съдебна практика).

[19] В този смисъл решение от 31 май 2017 г., DEI/Комисия (C-228/16 P, EU:C:2017:409, т. 42).

[20] Вж. по-горе в бележка под линия 15. В точка 32 от обжалваното определение Общият съд сам посочва, че тези жалбоподатели са се оплакали, че Общият съд не им е указал необходимостта да подадат жалба срещу второто решение. По сходен случай във връзка с искане за изменение на жалба в съдебното заседание, за което се твърди, че не отговаря на предвидената форма вж. решение от 9 ноември 2017 г., HX/Съвет (C-423/16 P, EU:C:2017:848, т. 18 и сл.).

54. Следователно е безспорно, че най-малкото що се отнася за времето от влизането в сила на второто решение, жалбоподателят вече не може да премахне отнемането на лиценза, като подаде жалба за отмяна срещу това решение.

в) Второто решение като необжалваем потвърждаващ правен акт?

55. По мое мнение от съдебната практика във връзка с недопустимостта на жалби срещу чисто потвърдителни актове не може да се направи различен извод.

56. Според този извод жалбата срещу потвърдителен акт е недопустима, когато потвърдителният акт не съдържа никакъв нов правен или фактически елемент в сравнение с потвърдения правен акт [21]. Предпоставка за това обаче е потвърденият акт да е станал окончателен спрямо засегнатото лице поради това, че срещу него не е подадена жалба в изискуемия срок. От съображения за правна сигурност не трябва да се дава възможност чрез подаване на жалба срещу потвърдителния акт да се заобикаля изтеклият срок по отношение на потвърдения акт, като по този начин да се засегне неговият окончателен характер [22]. В случая обаче жалбоподателите в първоинстанционното производство подават жалбата срещу първоначалното решение в срок, така че то не е станало окончателно.

57. Ето защо жалба срещу второто решение с идентично съдържание е допустима. Всъщност при тези обстоятелства жалбоподателят може да обжалва по съдебен ред потвърдения акт, потвърдителния акт или и двата акта [23].

58. Следователно, за да отстранят *напълно* правните последици на отнемането на лиценза, не е могло жалбоподателите в първоинстанционното производство да се задоволят само с обжалването на първоначалното решение пред Общия съд.

59. Аргументът на ЕЦБ, че жалбоподателите е трябвало да обжалват второто решение, за да обосноват, че за тях продължава да съществува правен интерес по отношение на първоначалното решение, следва обаче да се отхвърли. Действително второто решение е това, което окончателно разпорежда отнемането на лиценза на жалбоподателя. Това обаче не означава непременно, че жалбоподателят няма вече правен интерес от отмяната на първоначалното решение. Противно на становището на Общия съд, до влизането в сила на второто решение първоначалното решение може да е обременило жалбоподателя. Такъв е случаят, когато второто решение заменя първоначалното само с действие ex nunc. В настоящото дело обаче Общият съд отрича това [24].

[21] Решение от 31 януари 2019 г., International Management Group/Комисия (C-183/17 P и C-184/17 P, EU:C:2019:78, т. 67 и цитираната съдебна практика); аналогично решение от 3 април 2014 г., Комисия/Нидерландия и ING Groep (C-224/12 P, EU:C:2014:213, т. 69), и решение от 31 май 2017 г., DEI/Комисия, C-228/16 P, EU:C:2017:409, т. 33).

[22] В този смисъл решение от 20 май 2021 г., Dickmanns/EUIPO (C-63/20 P, непубликувано, EU:C:2021:406, т. 30 и цитираната съдебна практика).

[23] Решение от 31 май 2017 г., DEI/Комисия (C-228/16 P, EU:C:2017:409, т. 35 и цитираната съдебна практика). Това ще бъде в сила също когато първоначалното решение е станало необжалваемо, тъй като срещу него не е подадена жалба в предвидения срок. Съгласно член 24, параграф 1, трето изречение от Регламент № 1024/2013 преди приемането на второто решение Административният съвет за преглед трябва да преразгледа положението на засегнатата банка. При тези обстоятелства жалбата срещу потвърдителния акт е допустима; вж. решение от 20 май 2021 г., Dickmanns/EUIPO (C-63/20 P, непубликувано, EU:C:2021:406, т. 34 и цитираната съдебна практика).

[24] Вж. точки 45 и 51 от обжалваното определение.

60. Ето защо по-долу ще разгледам въпроса дали Общият съд е допуснал грешка при преценката на условията за отпадането на правния интерес с оглед на възможните правни последици на първоначалното решение.

B. Запазване на правния интерес по отношение на първоначалното решение?

1. Критерии за запазване на правния интерес

61. Съгласно постоянната съдебна практика жалба за отмяна, подадена от физическо или юридическо лице, е допустима само ако лицето има интерес от отмяната на обжалвания акт. Такъв е случаят, когато отмяната може да е от полза за лицето. Правният интерес като съществена предпоставка за допустимост на жалбата трябва да се запази до обявяването на съдебното решение. В противен случай ще липсва основание за произнасяне по същество [25].

62. Действително спорното решение на ЕЦБ е заменено с второто решение с идентично съдържание съгласно член 24, параграф 7, трето изречение от Регламент № 1024/2013. Не е задължително обаче правният интерес на жалбоподателя да отпадне, когато в хода на производството обжалваният от него акт престане да поражда правни последици. Напротив, жалбоподателят може да има интерес от обявяването на незаконосъобразността на въпросния акт за времето, в което се е прилагал и е пораждал правни последици. Правният интерес може да се запази включително и с оглед на евентуален иск за отговорност [26].

63. Следователно трябва да се разгледа въпросът дали спорното решение на ЕЦБ поражда неблагоприятни правни последици за жалбоподателя до влизането в сила на второто решение (т. 2 по-долу). В заключение ще разгледам въпроса дали и доколко отмяната на първоначалното решение е от полза за жалбоподателя и поради това обосновава запазването на правния му интерес (т. 3 по-долу).

2. Действие ex tunc на замяната на първоначалното решение с второто решение?

64. Жалбоподателят може да твърди, че продължава да има правен интерес във връзка с първоначалното решение само когато последното поражда неблагоприятни правни последици за него до замяната му от второто решение.

65. Безспорно е, че спорното решение на ЕЦБ има незабавно действие и отнема лицензa на Nemea Bank още с обявяването му на жалбоподателите в първоинстанционното производство.

66. Дали и доколкото първоначалното решение поражда правни последици до приемането на заменящото второ решение с идентично съдържание съгласно член 24, параграф 7, трето изречение от Регламент № 1024/2013, на свой ред зависи от правните последици на тази „замяна“.

[25] В този смисъл решение от 17 септември 2015 г., Mory и др./Комисия (C-33/14 P, EU:C:2015:609, т. 55—58 и цитираната съдебна практика).

[26] В този смисъл решения от 7 ноември 2018 г., BPC Lux 2 и др./Комисия (C-544/17 P, EU:C:2018:880, т. 42 и цитираната съдебна практика), и от 6 май 2021 г., Bayer CropScience и Bayer/Комисия (C-499/18 P, EU:C:2021:367, т. 40); в същия смисъл вж. решение от 17 септември 2015 г., Mory и др./Комисия (C-33/14 P, EU:C:2015:609, т. 69 и 70).

67. Преценката на Общия съд, съгласно която замяната има обратно действие и заличава ex tunc първоначалното решение от правния ред на Съюза, което е равносилно на решение за отмяна по член 264, първа алинея ДФЕС, не може да се изведе нито от текста на разпоредбата на член 24 от Регламент № 1024/2013, нито от нейните цели и систематика.

68. Член 24, параграф 7, трето изречение от Регламент № 1024/2013 гласи само че „новият проект за решение или отменя първоначалното решение, или го заменя с решение с идентично съдържание, или го заменя с изменено решение“. В текста не се посочва, че замяната или изменението има *обратно действие*.

69. Освен това не е ясно дали второто решение трябва да има различни последици във времево отношение, според това дали отменя или заменя първоначалното решение, като потвърждава или изменя съдържанието му. В действителност отмяната или замяната с изменение на първоначалното решение не могат да отстранят извършеното отнемане на лицензa в първоначалния му вид, нито пък негативните му последици за съответната банка, и по-специално загубата на доверие от страна на клиентите и инвеститорите.

70. В случай, че е налице действие ex tunc, съответната банка вече няма да може да оспори с жалбата за отмяна вече породените във всички тези случаи неблагоприятни за нея правни последици от първоначалното решение, тъй като няма да има правен интерес от това. Банката ще трябва да разчита само на иск за обезщетение, при който преценката за законосъобразност е по-строга[27]. Всъщност жалба за отмяна, насочена само срещу изменящото второ решение, ще бъде неотносима, доколкото с нея банката се насочва срещу изменените части на замененото първоначално решение. Такава празнина в правната защита би била несъвместима с изискванията за ефективна правна защита съгласно член 47, първа алинея от Хартата.

71. Освен това член 24, параграф 11 от Регламент № 1024/2013 предвижда, че „настоящият член не засяга правото да се заведе дело в Съда на Европейския съюз в съответствие с Договорите“. Както твърди жалбоподателят, съгласно член 263 ДФЕС само съдилищата на Съюза могат да осъществяват окончателния и обвързващ контрол за законосъобразност на решенията на ЕЦБ за отнемане на лицензa на дадена банка. Действие ex tunc на второто решение обаче може да позволи на ЕЦБ да ограничи съдебния контрол спрямо първоначалното решение, като го замени. Това би било несъвместимо с основната идея на процедурата за вътрешен административен преглед да служи за правна защита (по-горе,

[27] По-специално, с оглед на решението на ЕЦБ за отнемане на лицензa, за което ЕЦБ разполага с право на преценка (по този въпрос вж. заключението ми по дела Pilatus Bank/ЕЦБ, C-750/21 P и C-256/22 P, EU:C:2023:431, т. 106 и сл.), банката трябва да докаже наличието на „достатъчно съществено нарушение на правна норма, която предоставя права на частноправни субекти“ (вж. решения от 4 април 2017 г., Bürgerbeauftragter/Staelen (C-337/15 P, EU:C:2017:256, т. 31 и сл.), от 27 април 2023 г., Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro и др./Комисия (C-549/21 P, непубликувано, EU:C:2023:340, т. 113), и от 6 юли 2023 г., RQ/Съвет и Комисия (C-7/22 P, непубликувано, EU:C:2023:541, т. 55 и сл.).

т. 37 и сл.). Поради липса на изрична разпоредба следва да се приеме [28], че съгласно член 264, първа алинея ДФЕС само съдилищата на Съюза са компетентни да отменят с *обратно действие* първоначалното решение [29].

72. Следователно уредената в член 24, параграф 7, трето изречение от Регламент № 1024/2013 замяна може да има само действие ex nunc. Приемането на второто заменящо решение с идентично съдържание не заличава с обратна сила първоначалното решение от правния ред на Съюза, а потвърждава последното и в известен смисъл го „абсорбира“.

73. Тази законодателна техника отговаря на техниката в правото на Съюза относно публичната служба за отхвърляне на жалба срещу решение на работодателя, което е неблагоприятно за служителя [30], и на техниката за разглеждане на жалбите от апелативния съвет на ACER (по-горе, т. 40) [31], с разликата, че в тези два случая преди подаването на жалба по съдебен ред е необходимо да се проведе апелативна процедура, а също и на техниката за предоставяне на определени правни средства за защита по административен ред в законодателството на държавите членки [32].

74. Следователно Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че второто решение заменя първоначалното с обратна сила и го заличава от правния ред на Съюза, така че съдебно решение за отмяна вече не може да породи допълнителни правни последици.

3. Запазване на правния интерес във връзка с първоначалното решение?

75. Най-накрая ще разгледам въпроса дали все пак Общият съд е могъл да стигне до извода, че жалбоподателите в първоинстанционното производство вече не могат да изтъкват наличието на правен интерес по отношение на първоначалното решение.

76. По мое мнение обаче случаят определено не е такъв.

[28] Такава изрична правна разпоредба обаче може да се открие в член 27, параграф 3 от Митническия кодекс (Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 2013 г., стр. 1), който разрешава оттеглянето с обратно действие на решения, а в същото време съгласно член 28 от Митническия кодекс отмяната поражда действие единствено за в бъдеще, както е в правните системи на държавите членки. Така в член 240-1 френският Code des relations entre le public et l'administration (Кодекс за отношенията между обществеността и администрацията) прави разлика, от една страна, между отмяна (abrogation) на правен акт с действие за в бъдеще и от друга страна, оттеглянето (retrait) на правен акт с обратна сила. Съгласно член 48, параграф 1 и член 49, параграфи 1, 2 и 3 от германския Bundesverwaltungsverfahrensgesetz (Федерален закон за административното производство) при определени условия както незаконосъобразните, така и законосъобразните административни актове могат да бъдат оттеглени или отменени, или с обратно действие, или с действие за в бъдеще.

[29] Също и в други хипотези, като например в правото в областта на държавните помощи, Съдът не е признал до момента *обратно действие* на оттеглянето на решение от страна на Комисията; вж. решение от 31 май 2017 г., DEI/Комисия (C-228/16 P, EU:C:2017:409, т. 32 и сл.). Във връзка с това посочената от Общия съд практика на Съда в точка 50 на обжалваното определение в защита на противоположното становище не е от значение.

[30] Вж. напр. решения от 20 май 2021 г., Dickmanns/EUIPO (C-63/20 P, непубликувано, EU:C:2021:406, т. 29 и сл.), и от 3 март 2022 г., WV/ECBД (C-162/20 P, EU:C:2022:153).

[31] Вж. членове 28 и 29 от Регламент 2019/942.

[32] Вж. напр. член 79, параграф 1, точка 1 от германския Verwaltungsgerichtsordnung (Административнопроцесуален кодекс), съгласно който първоначалният административен акт, в редакцията му съгласно постановеното при обжалването му по административен ред решение, е предмет на жалбата за отмяна, подадена пред административния съд. Аналогично член 66, параграф 4 от австрийския Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991 (Закон за общите административни процедури от 1991 г.), съгласно който апелативният орган сам решава по същество и е оправомощен както в решението, така и по отношение на мотивите да посочи своето становище на мястото на това на по-долустоящия орган и да измени по всякакъв начин обжалваното решение.

77. От една страна, изглежда, не е изключено контролът за законосъобразност на първоначалното решение в рамките на подадената от жалбоподателите в първоинстанционното производство жалба да доведе до отмяната на това решение. Резултатът ще бъде не само отмяната с обратно действие на първоначалното решение съгласно член 264, първа алинея ДФЕС, но съгласно член 266, първа алинея ДФЕС ЕЦБ ще бъде длъжна да „предприеме необходимите мерки“ за изпълнение на отменителното съдебно решение. Тъй като второто решение има същото съдържание като първоначалното, считам, че вследствие на отмяната по член 266, първа алинея ДФЕС ЕЦБ дори е длъжна да оттегли второто решение, което е опорочено от същите грешки при прилагане на правото, независимо от необжалваемостта му и от липсата на съответно правно основание в Регламент № 1024/2013, и да приеме ново решение във връзка с отнемането на лиценза[33]. Следователно отмяната на първоначалното решение със сигурност може да породи правни последици и да донесе полза на жалбоподателя.

78. От друга страна, съгласно установената съдебна практика запазването на правния интерес може да се основава на това, че съдебното решение за отмяна може да послужи при подготовката на иск за отговорност[34]. Стига да не е хипотетично, евентуалното предявяване на иск за обезщетение е достатъчно за обосноваване на такъв правен интерес[35].

79. Действително в настоящия случай паралелно с искането за отмяна жалбоподателите в първоинстанционното производство предявяват и искане за обезщетение за вреди. Общият съд обаче отхвърля последното като явно недопустимо с мотива, че не са изпълнени формалните изисквания, установени в съдебната практика. Независимо от това дали Общият съд е могъл да направи този извод, което е предметът на четвъртото и петото основание (по-долу, т. 87, 88 и 89), не изглежда изключена възможността поради евентуалната незаконосъобразност на спорното решение на ЕЦБ жалбоподателят да може да предяви пред Общия съд ново искане за обезщетение. Това е логично, още повече че жалбоподателят посочва, че приемането на първоначалното решение е породило значителните вредоносни последици, а именно отнемането на лиценза на банката, което има незабавно действие, като от този момент нататък прави невъзможно извършването на икономическата ѝ дейност.

80. Освен това подаването на жалбата пред Общия съд прекъсва петгодишната давност по член 46, първа алинея, второ изречение от Статута на Съда на Европейския съюз за подаване на иск за извъндоговорна отговорност поне до приключване на производството по обжалване. Следователно остава възможността за предявяване на нов иск за обезщетение за вреди.

81. Ето защо отмяната на спорното решение на ЕЦБ би било от полза за жалбоподателя.

[33] Относно общата допустимост на оттеглянето на незаконосъобразни актове в правото на Съюза вж. заключение на генералния адвокат Campos Sánchez-Bordona по дело Repower/EUIPO (C-281/18 P, EU:C:2019:426, т. 28 и сл. и цитираната съдебна практика). В точка 32 генералният адвокат посочва по-специално, че трябва да се прави опит за съвместяване на конкуриращите се принципи на правна сигурност и на законност. В настоящия случай обаче няма основание да се приеме, че след отмяната на първоначалното решение второто решение с идентично съдържание трябва да остане в сила от съображения за правна сигурност. По въпроса за възможността да се оттеглят окончателни незаконосъобразни административни актове вж. напр. също член 48 от германския федерален Verwaltungsverfahrensgesetz (Закон за административното производство).

[34] Решения от 17 септември 2015 г., Mory и др./Комисия (C-33/14 P, EU:C:2015:609, т. 69 и 70), от 7 ноември 2018 г., BPC Lux 2 и др./Комисия (C-544/17 P, EU:C:2018:880, т. 42), и от 6 май 2021 г., Bayer CropScience и Bayer/Комисия (C-499/18 P, EU:C:2021:367, т. 40).

[35] Вж. решения от 17 септември 2015 г., Mory и др./Комисия (C-33/14 P, EU:C:2015:609, т. 79), и от 7 ноември 2018 г., BPC Lux 2 и др./Комисия (C-544/17 P, EU:C:2018:880, т. 43).

Г. Междинно заключение по първото основание

82. Предвид всичко, посочено до момента, стигам до заключението, че правният интерес на жалбоподателя се запазва с оглед на отстраняването на неблагоприятните правни последици с незабавно действие на спорното решение на ЕЦБ, с оглед на мерките, които ЕЦБ трябва да предприеме във връзка с отмяната съгласно член 266, първа алинея ДФЕС, както и с оглед на подготовката на иск за отговорност. Общият съд не се е съобразил с това. Оттук следва, че Общият съд не е трябвало да приема, че липсва основание за произнасяне по искането за отмяна на решението на ЕЦБ. Следователно фактът, че жалбоподателите в първоинстанционното производство не са подали жалба за отмяна на второто решение в определената форма и срок, е ирелевантен.

83. Ето защо първото основание на жалбата трябва да бъде уважено, без да е необходимо да се разглеждат второто и третото основание, които също са насочени срещу заключението на Общия съд, посочено в точка 1 от диспозитива на обжалваното определение, че липсва основание за постановяване на съдебно решение (по-горе, т. 2 и 5).

84. Следователно делото трябва да бъде върнато на Общия съд [36] за постановяване на съдебно решение по същество по искането за отмяна и изтъкнатите в подкрепа на искането основания.

85. Искането на жалбоподателя за връщане на делото на друг състав на Общия съд обаче не може да бъде удовлетворено поради липса на данни за пристрастността на съответния състав [37]. Посоченото в точки 52 и 53 по-горе нарушаване на задължението на Общия съд за полагане на дължимата грижа и за предоставяне на информация на жалбоподателите в първоинстанционното производство не е достатъчно, за да породи сериозно съмнение относно безпристрастността на Общия съд и в този смисъл да разклати доверието, което правните субекти имат в него [38].

86. Накрая следва да се отмени постановеното от Общия съд в точка 3 от диспозитива на обжалваното определение относно съдебните разноски във връзка с жалбата за отмяна. Тъй като въпросът за липсата на основание за произнасяне по жалбата за отмяна е отделна част от съдебния спор, по която трябва да има окончателно произнасяне, във връзка с това предлагам ЕЦБ да бъде осъдена да заплати направените от нея и от жалбоподателя разноски.

Д. Четвърто и пето основание, свързани с искането за обезщетение

87. По отношение на четвъртото и петото основание на жалбата е достатъчно да се посочи, че Общият съд правилно е отхвърлил искането за обезщетение на жалбоподателите в първоинстанционното производство като явно недопустимо съгласно член 126 от Процедурния правилник на Общия съд [39].

[36] Член 61 от Статута на Съда.

[37] Вж. решения от 1 юли 2008 г., Chronopost/UFEX и др. (C-341/06 P и C-342/06 P, EU:C:2008:375, т. 44 и сл.), и от 19 февруари 2009 г., Gorostiaga Atxalandabaso/Парламент (C-308/07 P, EU:C:2009:103, т. 41 и сл.).

[38] В този смисъл вж. решение от 26 март 2020 г., Преразглеждане Simpson/Съвет и HG/Комисия, C-542/18 RX-II и C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, т. 57 и цитираната съдебна практика).

[39] Точка 3 от диспозитива и точка 59 и сл. от обжалваното определение.

88. Противно на формалните изисквания, посочени в постоянната съдебна практика, подадената до Общия съд жалба съдържа само едно искане за обезщетение в размер на 10 милиона евро, което жалбоподателите дори увеличават на 100 милиона евро в писмената реплика. Както е приел Общият съд, без да допусне грешка при прилагане на правото [40], в репликата липсват достатъчно мотиви, да не говорим за доказателства, че са изпълнени кумулативните условия за ангажиране на извъндоговорната отговорност на ЕЦБ по член 340, трета алинея ДФЕС по отношение на решението ѝ да отнеме лицензa на Nemea Bank, за което ЕЦБ разполага с право на преценка, а именно незаконосъобразност под формата на достатъчно съществено нарушение на правна норма, която предоставя права на частноправните субекти, размерът на твърдяната вреда и съществуването на причинно-следствена връзка между незаконосъобразното поведение и вредата [41].

89. Следователно четвъртото и петото основание на жалбата трябва да бъдат отхвърлени като явно неоснователни.

VII. Заключение

90. Предлагам на Съда да уважи първото основание за обжалване и да отмени обжалваното определение в частта, с която се установява липсата на основание за произнасяне по жалбата за отмяна и с която съответните съдебни разноски се разпределят между жалбоподателя и ЕЦБ (т. 1 и 3 от диспозитива), съгласно член 61 от Статута на Съда да върне делото за ново разглеждане на Общия съд, и да осъди ЕЦБ при всички случаи да заплати съдебните разноски, свързани с установената от Общия съд липса на основание за произнасяне по жалбата за отмяна.

[40] Точка 62 от обжалваното определение.

[41] В този смисъл решение от 3 май 2018 г., EUIPO/European Dynamics Belgium и др. (C-376/16 P, EU:C:2018:299, т. 91 и 92 и цитираната съдебна практика); вж. също цитираната в бележка под линия 27 съдебна практика.